

D'acord amb l'article 87 de la llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i del règim local de les Illes Balears, el Grup Municipal del PSM presenta al Ple de l'Ajuntament de Santa Maria del Camí la següent moció per instar al Govern de l'estat a modificar la llei hipotecària a fi de regular la dació en pagament.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Amb l'esclat de la crisi i l'augment de l'atur, centenars de milers de famílies han arribat a una situació límit que no els permet cobrir les seves necessitats més bàsiques.

Segons les dades del Consell General del Poder Judicial, només entre 2007 i 2010 en a l'Estat Espanyol s'han produït prop de 300.000 execucions hipotecàries, i que les previsions diuen que al 2012 es podria arribar a la xifra de 500.000.

Quan això succeeix, les famílies no només s'enfronten a la pèrdua del seu habitatge sinó també a una condemna financera de per vida: l'entitat bancària interposa una demanda i s'inicia el procés d'execució hipotecària que finalitza amb la subhasta de l'immoble. Si la subhasta queda deserta (cosa que en l'actual context de crisi succeeix en més del 90% dels casos), amb la llei vigent l'entitat bancària s'adjudica l'habitatge pel 50% del valor de taxació i continua reclamant el pagament de el deute restant, més els interessos i costes judicials, a les persones en situació d'insolvència, mitjançant l'embargament de nòmines, comptes, etc, així com embargaments als avaladors. És a dir, a més de perdre l'habitatge, milers de famílies s'enfronten a una condemna financera de per vida que es tradueix en una condemna a l'exclusió social i l'economia submergida.

Aquesta legislació que permet que les entitats financeres s'adjudiquin els habitatges pel 50% del valor de taxació no només és anòmala i no té comparativa amb les legislacions d'altres països del nostre entorn, sinó que a més era desconeguda per les famílies quan van signar els contractes hipotecaris. Fet que se suma a la publicitat enganyosa amb la qual es van comercialitzar la majoria d'aquestes hipoteques, a la sobrevaloració en les taxacions i al llenguatge de difícil comprensió utilitzat en els contractes que ara es descobreix que en molts casos amagava tot tipus de clàusules abusives, com és el cas de les clàusules sòl.

Consideram inadmissible i totalment injust que en un Estat social i democràtic de dret, totes les conseqüències de la crisi recaiguin sobre la part més vulnerable del contracte hipotecari i en canvi les entitats financeres, també responsables de l'actual crisi, rebin ajudes milionàries que surten dels impostos, sense haver d'assumir cap responsabilitat, alhora que segueixen generant milers de milions de beneficis anuals.

Que tot el que aquí s'ha exposat vulnera l'actual marc jurídic, ja que el dret a l'habitatge és un mandat constitucional, especialment recollit en l'article 47 de la Constitució espanyola, que diu: "Tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per fer efectiu aquest dret ... " En l'article 33, que limita clarament el dret a la propietat privada al compliment de la seva funció social (i que a dia d'avui s'incompleix sistemàticament en els pisos buits acumulats per bancs i caixes), o en l'article 24 que garanteix la tutela judicial (vulnerat en els processos d'execucions hipotecàries on es produeix clara indefensió).

Els compromisos jurídics en matèria de dret a l'habitatge assumits per l'estat espanyol en ratificar tractats internacionals vinculants com són, entre altres, la Declaració Universal de Drets Humans (article 25) i el Pacte Internacional de Drets Econòmics, socials i Culturals (article 11), especialment a partir de la seva Observació General número 4-que concreta el contingut del dret a un habitatge adequat-i l'Observació General no 7-que defineix els desallotjaments forçosos com una

de les principals vulneracions del dret a l'habitatge.

El aquí s'exposa depèn bàsicament d'una normativa de competència estatal, però els efectes dramàtics es concreten en l'àmbit municipal, ja que és als ajuntaments a on es dirigeixen majoritàriament les persones i famílies afectades a la recerca d'ajuda. Així, els ajuntaments es converteixen en doblement perjudicats: en primer lloc perquè es vulneren els drets fonamentals dels seus ciutadans, en segon lloc, perquè en ple context de crisi, quan els recursos són més escassos que mai, reben totes les peticions d'ajuda de les persones i famílies empobrides.

La pèrdua d'habitatge priva a l'individu o la família de tota residència, i que, al seu torn, l'absència de residència els exclou de tota via administrativa, comportant per això la pèrdua de drets, impedit a les persones afectades realitzar-se tant professional com familiarment.

Com a conseqüència, els desnonaments -encara més quan suposen el manteniment d'un deute en forma de condemna financera- comporten alts nivells d'inseguretat que desencadenen l'alteració de l'ordre públic i la pau social, i considerant que els ajuntaments tenen l'encàrrec de mantenir la seguretat i l'ordre en el conjunt del territori municipal.

Per tot l'exposat, es proposa al ple el següent:

ACORD

Primer .- Demanar al Govern central que, tal com venen proposant diferents organitzacions socials, aprovi una modificació de la regulació hipotecària que inclogui la figura de la dació en pagament, de manera que, en els casos de residència habitual, si el banc executa la hipoteca i es queda amb l'habitatge, la totalitat del deute (principal, més interessos i costes judicials) quedi liquidat, tal com succeeix en altres països de la UE o als EUA.

Segon .- Instar el Govern central a aprovar una moratòria o implementar les mesures necessàries per paralitzar els desnonaments de les famílies en situació d'insolvència sobrevinguda i involuntària. Per als milers de desnonaments ja produïts, que s'aprovin amb caràcter d'urgència mesures destinades a que els milers de pisos buits que estan acumulant les entitats financeres com a conseqüència d'aquests embargaments siguin posats immediatament a disposició de les famílies desnonades i sense recursos en règim de lloguer social, no superant mai el 30% de la renda familiar disponible.

Tercer .- Donar trasllat d'aquests acords al Consell de Ministres, i en especial al Ministeri d'Economia i al Ministeri de Justícia, així com als grups parlamentaris del Congrés i el Senat, al Parlament Autònic, a les associacions veïnals del municipi.

Santa Maria del Camí a 12 de gener de 2012

Antoni Jaume i Capó

Sra. Batlessa de Santa Maria del Camí